

ÅRSRAPPORT | 2022

Trygg Trafikk Nordland

TRYGG TRAFIKK

Trygg Trafikk arbeider for å oppnå **best mulig trafiksikkerhet for alle**. Mange er opptatt av sikkerhet i samferdselssektoren, men Trygg Trafikk er **den eneste aktøren som kun arbeider med trafiksikkerhet**.

TRYGG TRAFIKK I NORDLAND

Trygg Trafikks arbeid i Nordland bygger på Nasjonal tiltaksplan for trafiksikkerhet på vei 2022–2025, samt Trygg Trafikks Strategi 2022–2030 og Handlingsplan for 2022, i tillegg til fylkeskommunens eget planverk for trafiksikkerhetsarbeidet.

Regionleder Kari Vassbotn har kontor plass i Bodø og leder Trygg Trafikks arbeid i fylket. Fast ansatte i Nordland er lønnet av Trygg Trafikk, mens aktivitetsmidler, kontorhold og reiseutgifter dekkes av Nordland fylkeskommune.

REGIONLEDER

Kari Vassbotn

Telefon: 45 02 44 05

E-post: vassbotn@tryggtrafikk.no

Adresse: c/o Nordland fylkeskommune
Prinsens gate 100
8005 Bodø

Medarbeider

Marianne Schou Bakos

TRYGG TRAFIKK

ÅRSRAPPORT NORDLAND 2022

REDAKTØR: Kari Vassbotn

KORREKTUR: Nye Tillen

DESIGN: October Design AS

ILLUSTRASJONER: Torggrim Nærland

FOTO: Fra Helgelandsbrua, Leirfjord, oktober 2022 (Foto: Trygg Trafikk)

www.tryggtrafikk.no

INNHOOLD

Dette er Trygg Trafikk	4
Omkomne i veitrafikken	5
Aktiviteter 2022	7
Trafiksikkerhet for barn og ungdom	8
Ansvarlige og kompetente trafikanter	13
Trafiksikkerhet som samfunnsansvar	16
Økonomi og finansiering	20
Fremtidige behov og muligheter	20

SAMARBEIDSPARTNERE

- Nordland fylkeskommune
- kommunene i Nordland
- MIND-senteret
- Statens vegvesen
- Folkehelsealliansen

MEDLEMMER

- Bodø kommune
- Dønna kommune
- Evenes kommune
- Flakstad kommune
- Gildeskål kommune
- Grane kommune
- Hamarøy – Håbmer kommune
- Hemnes kommune
- Meløy kommune
- Narvik kommune
- Nesna kommune
- Nordnorske Entreprenørers Serviceorganisasjon

- Rana kommune
- Saltdal kommune
- Sortland kommune
- Øksnes kommune

- Nordland fylkeskommune

TRAFIKKSİKRE KOMMUNER I NORDLAND

- Alstahaug
- Andøy
- Beiarn
- Bindal
- Bodø
- Brønnøy
- Bø i Vesterålen
- Dønna
- Evenes
- Fauske
- Gildeskål
- Grane

- Hadsel
- Hattfjelldal
- Hemnes
- Lødingen
- Meløy
- Narvik
- Nesna
- Rana
- Saltdal
- Sortland
- Sømna
- Sørfold
- Vefsn
- Vågan
- Øksnes

- Nordland fylkeskommune

Dette er Trygg Trafikk

Vi sørger for at barnehager, skoler og resten av befolkningen får trafikkopplæring og informasjon om trafiksikkerhet. Målet er å få folk til å ta klokere valg i trafikken.

Gjennom konseptene Trafikksikker kommune, Trafikksikker barnehage og Trafikksikker skole bidrar vi med rådgivning, struktur og tiltaksplaner for å øke trafiksikkerheten. Trygg Trafikk jobber også med holdningskampanjer og med å få trafikanter til å bruke sikkerhetsutstyr. Trafikantenes kompetanse og holdninger vil ha stor betydning for trafiksikkerheten i mange år fremover.

Samarbeidspartner og pådriver nasjonalt og lokalt

Trygg Trafikk fungerer som bindeledd mellom frivillige aktører og offentlige myndigheter, både nasjonalt og lokalt. Organisasjonen møter i Kontaktutvalget for trafiksikkerhet (KTS) og har hovedansvar for, medansvar for eller er involvert i 44 tiltak i Nasjonal tiltaksplan for trafiksikkerhet på vei 2022–2025. Trygg Trafikks regionledere har en viktig rolle i det kommunale og fylkeskommunale trafiksikkerhetsarbeidet.

Nettverksbygger og medlemsorganisasjon

Trygg Trafikk er en ideell landsdekkende medlemsorganisasjon. Vi bygger nettverk og samarbeider med medlemsorganisasjonene om politiske saker med betydning for trafiksikkerheten. Medlemmer i Trygg Trafikk er i hovedsak kommuner, fylkestrafikksikkerhetsutvalg (FTU), bedrifter og andre landsdekkende organisasjoner.

Finansiering

På nasjonalt nivå finansieres Trygg Trafikk over statsbudsjettet og gjennom frie midler og prosjektkjøp fra Finans Norge og forsikringsselskapene. Lokale aktiviteter rundt om i landet finansieres gjennom fylkenes tilskudd.

TRYGG TRAFIKKS HOVEDOMRÅDER

Trygg Trafikk har fra 2022 en ny strategi som gjelder fra 2022 til 2030. I strategien peker vi ut tre hovedområder:

1. Trafiksikkerhet for barn og ungdom
2. Ansvarlige og kompetente trafikanter
3. Trafiksikkerhet som samfunnsansvar

13 omkom i trafikken i Nordland i 2022

På landsbasis så vi en økning i antall omkomne i veitrafikkulykker, etter flere år med nedgang. Dette speiler seg dessverre også i statistikken i Nordland. Mens vi i 2021 hadde 2 omkomne på veiene i Nordland, noe som er det laveste antallet omkomne siden vi begynte å føre statistikk, gikk vi dessverre opp til 13 omkomne i Nordland i 2022.

Det var elleve menn og to kvinner som mistet livet. Fem var bilførere, seks var passasjerer i bil, én var fotgjenger, og én er registrert som annet. Tre av de omkomne var under 30 år, én var mellom 30 og 50 år, seks var mellom 50 og 70 år, og tre var over 70 år.

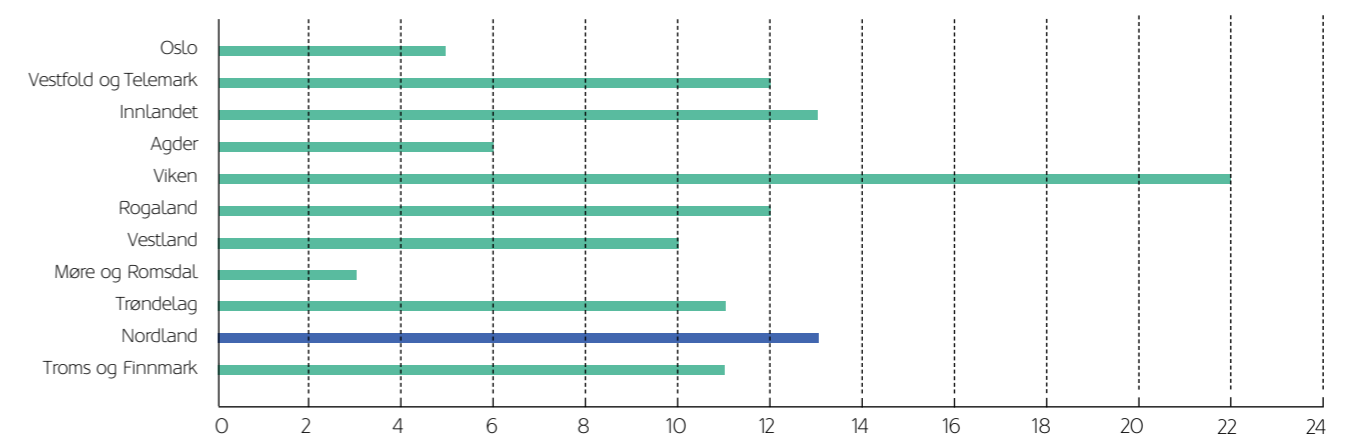
I en av ulykkene var en tungbil involvert i ulykken.

Tre omkom i utforkjøringsulykker, fire omkom i påkjørsel bakfra (samme ulykke), tre omkom i singelulykker som utforkjørsel og én fotgjenger ble påkjørt.

Endelige skadetall for 2022 foreligger ikke før i mai 2023 og er dermed ikke tatt med i denne rapporten. Men i 2021 ble 569 personer registrert hardt skadd i veitrafikkulykker i Norge, 34 av disse i vårt fylke. På bakgrunn av en undersøkelse som viser at dekningsgraden for registrering av alvorlige ulykker bare er på 37 %, er det imidlertid grunn til å tro at de reelle tallene for hardt skadde er mye høyere. Å bli hardt skadd i trafikken kan gi varige og livsendrende følger. I tillegg blir mange lettere skadd.

Bak hvert eneste tall i statistikken er det et menneske som er rammet. I tillegg får ulykkene følger for deres nærmeste – foreldre, barn, ektefeller og andre – for kollegaer, for nærsamfunnet og for kommunen de bor i. Et målrettet arbeid for å nå nullvisjonen og etappemålet om maksimalt 350 døde og hardt skadde i veitrafikkulykker innen 2030 må fortsette. Vi har ingen liv å miste. Alle har noen de vil savne.

OVERSIKT ANTALL OMKOMNE PER FYLKE I 2022

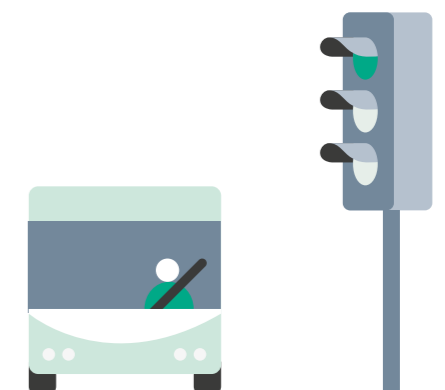
Satsingen på systematisk trafiksikkerhetsarbeid har påvirket flere kommuner til enten å bli trafiksikre eller til å komme i gang med prosessen med å bli trafiksikre i 2023.

Aktiviteter i 2022

Trygg Trafikk i Nordland har i 2021 arbeidet spesielt med å få flere trafiksikre kommuner i fylket. Satsingen på systematisk trafiksikkerhetsarbeid har påvirket flere kommuner til enten å bli trafiksikre eller til å komme i gang med prosessen med å bli trafiksikre i 2023. Vi har i tillegg kommet med innspill og faglige orienteringer i det fylkeskommunale trafiksikkerhetsarbeidet, gjennom høringsinnspill og aktiv deltakelse i Nordland fylkes trafiksikkerhetsutvalg. Vi har også påvirket gjennom Folkehelsealliansen i Nordland.

Vi har støttet barnehager, skoler og helsestasjoner med kurs, kompetanseheving, læringsressurser, informasjon og materiell. Vi har bidratt til lokalt forebyggende arbeid blant ungdom. Gjennom kampanjer, informasjon, rutinebeskrivelser og planverk har vi påvirket trafikantene til å ta tryggere valg i trafikken knyttet til fart, rus, uoppmerksomhet og bruk av personlig sikkerhetsutstyr. I både lokale og regionale medier har vi hatt en stemme og et budskap.

HOVEDOMRÅDE 1 >

Trafikksikkerhet for barn og ungdom

Trygg Trafikk har et vedtektsfestet ansvar for trafikkopplæring og samarbeider med utdanningsmyndigheter, lærere og foreldre. Kursvirksomhet og læremidler styrker kompetansen i barnehage, skole og lærerutdanning. Gjennom høringer og mediasaker bidrar vi til oppmerksomhet rundt trafikksikkerhet for barn og ungdom. Arbeidet er blant annet systematisert gjennom Trafikksikker kommune. Vi er pådriver for at de sårbare trafikantene skal være trygge og sikre, herunder at myndighetene legger større vekt på hensynet til barn og unge i planlegging av transportsystemet, både nasjonalt, regionalt og lokalt. Trygg Trafikk er en ressurs for myndigheter og samarbeidspartnere, og vi tar en sentral rolle i flere samordningsprosjekter, blant annet i Hjertesone og Sykkeldyktig.

Antall trafikkulykker med barn og unge er betydelig redusert, men det er fortsatt behov for innsats på dette området. Trygg Trafikk vil bidra til å opprettholde den

positive utviklingen, også for nye generasjoner. Vi har for liten kunnskap om skadetall for barn som myke trafikanter. Barn feilsikres i bil og buss, og mange opplever skoleveien som utrygg. Antall drepte og hardt skadde ungdommer har gått ned, men likevel har ungdom fortsatt forhøyet risiko og er representert høyt i ulykkesstatistikken. Ungdom eksponeres for trafikkfarlige situasjoner på flere måter. I byene kombineres kollektivtransport med at mange går, sykler og bruker elsparkesykler. I distriktene er bilen og andre motoriserte kjøretøy som for eksempel ATV/UTV, traktor og mopedbil viktigere. Hovedsatsingen til Trygg Trafikk er trafikkopplæring rettet mot alle og har til hensikt å styrke den gode atferden. I tillegg rettes spesielle tiltak mot de mest risikoutsatte ungdommene.

Det er en utfordring at trafikksikkerhet ikke alltid inngår som en naturlig del av samarbeidet mellom hjem, barnehage og skole. Gjennom utdanningsystemet

når vi mange, i hvert fall til og med ungdomsskolen. Vi oppfordrer til systematisk trafikkopplæring ut ifra to begrunnelser. Den ene er at barn og ungdom skal lære hva som er sikkert, og hva som er farlig, slik at de unngår ulykker i et kortsiktig perspektiv. Den andre er å ha et langsiktig, forebyggende perspektiv, etablere gode vaner og skape en sikkerhetskultur. Men etter

ungdomsskolen er det ikke alltid like enkelt å nå ut til ungdommene. Vi kommer derfor i årene fremover til å ha et ekstra blick på hvordan vi skal kommunisere med denne målgruppen, som et samarbeidsprosjekt mellom avdelingene Opplæring og Kommunikasjon og kampanjer.

MÅL 1.1

Barn og ungdom ferdes trygt i trafikken

MÅL 1.2

Barnehager og skoler gjennomfører systematisk trafikksikkerhetsarbeid

MÅL 1.3

Barn og ungdom engasjeres i temaet trafikksikkerhet

MÅL 1.1**Barn og ungdom ferdes trygt i trafikken**

Trygg Trafikk bidrar til at alle får en trafiksikker oppvekst. Vi fremmer betydningen av trafikkopplæring og informerer om hvordan barn skal sikres riktig i bil og buss. Som pådriver er vi særlig opptatt av at skoleveier blir tilrettelagt for gående og syklister, og at det etableres sikre soner rundt skolene. Vi gir veiledning rundt særlig farlig skolevei og er pådriver for at barn og ungdom er lovmessig sikret under skoletransport – og for at lag og foreninger utarbeider en egen reisepolicy.

Trygg Trafikk i Nordland har i 2022 utarbeidet det digitale kurset Sikring av barn i bil for personer med norsk som andrespråk. Dette ble utarbeidet med støtte fra Samferdselsdepartementet, og er ment å brukes på voksenopplæringen og på helsestasjoner. Det er spesielt rettet mot personer som kommer fra andre trafikkkulturer. Kurset er forenklet, og det tar opp hvorfor man skal sikre barn i bil, hvilken type bilstol som passer ulike aldersgrupper, og hvordan man skal sikre tryggest mulig. Det er også et kapittel om sikring av gravide i bil. Kurset kan benyttes i sin helhet, eller man kan plukke ut det kapitlet som passer til den som benytter kurset. I tillegg har vi informert helsestasjoner om e-læringskurset Barn i bil og bilstolvelgeren.no og sendt ut informasjon om sikring av barn i bil til barnehager.

Vi har informert kommuner om Hjertesone, samt rådgitt flere kommuner som er i gang med sine Hjertesoneprosjekter. I forbindelse med skolestart sendte vi ut informasjon til samtlige skoler, og vi var ute i media med informasjon om trafiksikkerhet rundt skolene. Vi har vært kontaktet av flere foreldre som har vært bekymret for sitt barns skolevei, og informert om hva som gjelder for Særlig farlig skolevei, og fremgangsmåte for å søke om

Gjennom ordningen Trafikksikker kommune har vi påvirket kommuner til å jobbe med at lag og foreninger skal ha reisepolicy.

skoleskyss for barna. Vi har også informert skoler og kommuner om heftet Særlig farlig skolevei, samt nettsiden med samme informasjon.

Gjennom ordningen Trafikksikker kommune har vi påvirket kommuner til å jobbe med at lag og foreninger skal ha reisepolicy.

Vi har påvirket unge direkte på målgruppen via friomsorgens trafikkprogram. Dette er et smalt program med få deltakere, men det er deltakere som er i en klart definert høyrisikogruppe – nemlig unge som allerede har vist risikoferd i trafikken. I tillegg har vi gjennom Trafikksikker fylkeskommune og Trafikksikker videregående skole påvirket videregående skoler i fylket til å ha temaet trafiksikkerhet i sin årsplan, samt å ha regler for ferdse i skoletiden.

▲ Kurs for foreldre med norsk som andrespråk tar for seg sikring av barn fra de er i mammas mage, til de er vokst ut av bilstol. (Illustrasjon: Zoaring)

MÅL 1.2**Barnehager og skoler gjennomfører systematisk trafiksikkerhetsarbeid**

Trygg Trafikk tilbyr barnehager og skoler oppdaterte læringsressurser og kurs med innhold som også inkluderer foreldrene som målgruppe. Læreplanforståelse og pådriverarbeid står sentralt. Vi når bredt ut til alle, innsatsen gjennom Trafikksikker kommune prioriteres. Gjennom dette arbeidet sikrer vi at barnehager og skoler driver systematisk trafiksikkerhetsarbeid.

Trygg Trafikk Nordland har i år valgt å prioritere skoler og barnehager i trafiksikre kommuner. Alle trafiksikre kommuner ble tilbudt aktivitetsbøkene «Hvor kan vi leke og hvor kan vi gå?» og «Trym og Madikken – midt i trafikken». Dermed har vi sendt ut til sammen om lag 8000 bøker til barnehagebarn og skolebarn i hele fylket.

Vi har informert skoler og barnehager om www.barnas-trafikklubb.no, som er et gratis, digitalt, pedagogisk tilbud tilpasset barn i barnehage og barneskole. Vi har også, med støtte fra Nordland fylkes trafiksikkerhetsutvalg, fått produsert filmen «Molly & Partner går til skolen» i Stamsund i Lofoten (produsent: Schweinhund). I filmen opptre Molly & Partner (Marianne Krogness og Karoline Gregersen Herlofsen) og guttene Sigve Melhus-Mokkelbost og Johannes Pettersen. Vi hadde stor premierevisning for klassen til Sigve og Johannes – komplett med jordbær, sjampis (brus) og selvsagt popcorn.

Vi har også påvirket barnehager, barne- og ungdomsskoler og videregående skoler til å implementere trafikkopplæring i sine årsplaner gjennom Trafikksikker barnehage, Trafikksikker skole og Trafikksikker videregående skole, i tillegg til at vi har informert om våre pedagogiske ressurser Underveis, Veivalg, Sykkeldyktig.no og valgfagtrafikk.

Trygg Trafikk Nordland har i år valgt å prioritere skoler og barnehager i trafiksikre kommuner.

▲ Molly & Partner (Marianne Krogness og Karoline Gregersen Herlofsen) og guttene Sigve Melhus-Mokkelbost og Johannes Pettersen etter innspillingen av film. (Foto: Trygg Trafikk)

MÅL 1.3**Barn og ungdom engasjeres i temaet trafiksikkerhet**

Trygg Trafikk er en pådriver for at barn og unge engasjerer seg i det lokale trafiksikkerhetsarbeidet. Gjennom Trafikksikker kommune bidrar vi til at trafiksikkerhet blir tema i skolenes elevråd og i de kommunale ungdomsrådene.

Vi har engasjert skoler til å delta i Refleksagenten. Ideen bak Refleksagenten er at barna blir lært opp til å følge med på voksnes refleksbruk. Klassene som deltok, fikk premie fra Trygg Trafikk Nordland – selvsagt reflekser i flere varianter.

Vi har satt i gang et arbeid med å lage tilpasset trafikkopplæring til lærlinger i samarbeid med MIND-senteret og etter henstilling fra lærlingerådet i Nordland.

Vi har invitert ungdommens fylkesting til deltakelse på verdens minnedag for trafikkofre.

I forbindelse med Trafikksikker kommune har vi oppfordret kommunene til å inkludere barn og unge i arbeidet, og vi har anbefalt elevmedvirkning i arbeidet med Hjertesone.

▲ Ungdomsbedriftet Flexit jobbet fram ideen om refleks-scrunchies/hårstrekk. Trygg Trafikk konsulterte – og heiet på de dyktige ungdomsgrunderne Emilie Midtgard, Siri Jacobsen og Thea Jacobsen.

HOVEDOMRÅDE 2 >**Ansvarlige og kompetente trafikanter**

Trygg Trafikk har et vedtektsfestet ansvar for at informasjon om trafiksikkerhet blir gjennomført som et ledd i en samordnet innsats mot trafikkulykkene. I våre tiltak står arbeid med holdninger og atferd sentralt, og vi skal sikre at trafikantene har kompetanse og motivasjon til å oppføre seg trygt og sikkert. I dette forebyggende arbeidet vektlegger vi kunnskap, risikoforståelse og vurderingsevne. Gjennom folkeopplysning er vi en tydelig aktør som bidrar til å høyne sikkerhetskulturen i trafikken. Førere av motorvogn har i utgangspunktet gjennomført en forskriftsfestet opplæring. Trygg Trafikk vil bidra til at denne opplæringen blir best mulig, og at kompetansen opprettholdes og utvikles gjennom hele livet. Bruk av personlig sikkerhetsutstyr bidrar til å hindre ulykker og redusere skadeomfanget. Det vil fortsatt være behov for å påvirke alle trafikanter til å bruke sikkerhetsutstyr riktig og utøve godt samspill i trafikken.

Nasjonale trafiksikkerhetskampanjer er et strategisk viktig virkemiddel i vårt nullvisjonsarbeid. Hovedmålet med kampanjene er atferdsendring som bidrar til å redusere antallet drepte og hardt skadde i trafikken. I våre kampanjer tar vi i bruk flere virkemidler for å få trafikantene til å endre atferd, og vi skal prioritere de trafiksikkerhetstemaene hvor det er størst potensial for å redusere antall drepte og hardt skadde i trafikken. Atferdsendring tar tid og er krevende. De nasjonale kampanjene må derfor være langsiktige satsinger som er faglig fundert. I tillegg til informasjonsarbeid og kampanjer om sykkelhjelmer, refleks og sikring av barn i bil, er viktige temaer i årene fremover fart, rus og uoppmerksomhet. Vi må i enda større grad rette oss mot de målgruppene som er mest utsatt for risiko.

MÅL 2.1

Befolkningen tar valg som fører til færre ulykker og skader

MÅL 2.2

Trafikantene har risikoforståelse og kunnskap om trafiksikkerhet

MÅL 2.3

Trafikantene bruker sikkerhetsutstyr

MÅL 2.1**Befolkningen tar valg som fører til færre ulykker og skader**

Trygg Trafikk utvikler og gjennomfører tiltak som har betydning for faktisk atferd i trafikken, uansett fremkomst-middel. Vi samarbeider med andre aktører for å påvirke planlegging og utvikling av infrastruktur, regelverk, teknologi, opplæring, overvåkning og straffereaksjoner, med mål om å forebygge ulykker. Arbeidet omfatter å skape forståelse for at begrensninger av personlig frihet kan være til fellesskapets beste.

I Nordland har Trygg Trafikk i mange år hatt et samarbeid med Friomsorgen/Kriminalomsorgen. Her treffer vi personer som allerede har begått overtredelser av vegtrafikk-loven, og vi deltar i et program sammen med flere andre aktører. Vår del av programmet går på bevisstgjøring av hva som skjer når man velger å bryte systemgrensene, hvorfor man gjør det – og hvordan man kan forhindre at dette skal skje igjen. Vi møter trafikanter fra alle samfunnslag og i alle aldre.

Vi har også utarbeidet kurset Barn i bil for foreldre med norsk som andrespråk – et kurs beregnet på foreldre fra andre trafikkkulturer, som handler om hvorfor og hvordan sikre barn korrekt i bil.

Vi har i tillegg ved flere anledninger vært intervjuet i media om trafikanters valg i trafikken.

MÅL 2.2**Trafikantene har risikoforståelse og kunnskap om trafikksikkerhet**

Trygg Trafikk formidler kunnskap om risiko og hvordan denne kan reduseres. Trafikantene skal ha kunnskap om effekten av de viktigste trafikksikkerhetstiltakene. Med opplærings- og informasjonstiltak bidrar vi til at alle blir mer bevisst på ting og hendelser som kan utvikle seg til farlige situasjoner og ulykker. Vi arbeider for en tydeliggjøring av regelverket for enkelte trafikantergrupper.

I Samarbeid med UP har vi gjennomført tellinger av sikring av barn i bil. Vi har også gjennomført reflekstellinger og drevet informasjonsvirksomhet rundt resultatene av disse. Vi har svart på kommunale høringer om elsparkesykkel / små motoriserte kjøretøy og også vært intervjuet i media angående hvordan være sikrest mulig på slike kjøretøy. Da vi på forsommeren så at ulykkestallene var langt høyere enn forventet, deltok vi på et felles møte med fylket, der vi ble enige om et felles utspill i NRK.

◀ NRK intervjuer fylkesdirektør for transport og infrastruktur, Odd Inge Bardal, i et felles utspill fra Nordland fylke og Trygg Trafikk, der vi ba trafikanter om å vise ekstra omtanke og ta ansvar i trafikken. (Foto: Trygg Trafikk)

▲ Trygg Trafikk Nordland var godt synlige på refleksdagen. (Foto: Trygg Trafikk)

MÅL 2.3**Trafikantene bruker sikkerhetsutstyr**

Trygg Trafikk arbeider systematisk for å påvirke befolkningen til å bruke personlig sikkerhetsutstyr på riktig måte. Vi løfter temaet gjennom målrettede kampanjer, informasjonsarbeid og veiledning. Vi er en pådriver for at myndighetene stiller hensiktsmessige krav til bruk av slikt utstyr.

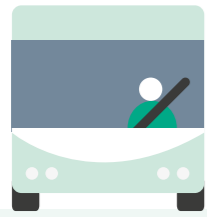
Refleksdagen i år gjennomførte vi i samarbeid med fylket, MIND-senteret og Bodø videregående skole. Vi informerte også kommuner, skoler og barnehager om refleksdagen, og oppfordret til lokale markeringer, noe vi fikk mange tilbakemeldinger om at var gjennomført. I tillegg har vi bidratt til en reflekskampanje i sosiale medier, rettet mot beboere i Nordland. Kampanjen hadde svært gode visningstall i fylket.

Vi har jobbet ekstra mye med kampanjen Bilmodus og felleskampanjen Følg med i trafikken og spredt disse til både fylket og kommunene i Nordland.

Før sykkelsetongen bidro vi til en kampanje i sosiale medier for økt bruk av sykkelhjelmer.

Vi har i tillegg påvirket kommunene gjennom Trafikksikker kommune, der kommunene lager retningslinjer for ferdsel i trafikken.

Trygg Trafikk har også holdt HMS-kurs om sikkerhet i trafikken for Bindal kommunes ansatte.

HOVEDOMRÅDE 3 >

Trafikksikkerhet som samfunnsansvar

Trygg Trafikk har et vedtektsfestet ansvar for å være en pådriver for trafikksikkerhet som balanseres med rollen som samarbeidspartner for myndigheter og andre aktører. Vår policy bygger på kunnskap, uavhengighet og troverdighet og har et tverrsektorielt og tverrfaglig perspektiv. Et godt og helhetlig trafikksikkerhetsarbeid krever en systematisk innsats innenfor mange samfunnsområder og av aktører lokalt, regionalt og nasjonalt. Trygg Trafikk er en pådriver for at beslutningstakere på alle forvaltningsnivå setter trafikksikkerhet på dagsordenen og i system, og at de tar i bruk relevante virkemidler. Det er et nasjonalt mål at flere skal gå og sykle (nullvekstmålet) uten at dette fører til flere ulykker og skader. Trygg Trafikk vil være pådriver for en fortsatt satsing på å legge bedre til rette for gående og syklende.

Kommuner og fylkeskommuner har et viktig ansvar for innbyggernes trafikksikkerhet, blant annet som veieier, skoleeier, barnehageeier og arbeidsgiver. Trafikksikkerhet er et tverrfaglig område, og samordning av arbeidet er en utfordring. Trafikksikker kommune og Trafikksikker fylkeskommune er godkjeningsordninger utviklet av Trygg Trafikk. Kriteriene bygger på eksisterende lovverk og er en hjelp for kommuner og fylkeskommuner til å systematisere trafikksikkerhetsarbeidet på tvers av sektorer. Det er naturlig å knytte trafikksikkerhet til kommunenes og fylkeskommunenes folkehelsearbeid hvor forebygging av skader og ulykker er sentralt.

MÅL 3.1

Trafikksikkerhet og trafikantrettet arbeid synliggjøres og vektlegges

MÅL 3.2

Myndighetene prioriterer trafikksikkerhet i relevante planer

MÅL 3.3

Aktørene i trafikksikkerhetsarbeidet har gode møteplasser og nettverk

▲ Åtte kommuner og Nordland fylkeskommune fikk Trafikksikker kommune-skilte i 2022. (Foto: Trygg Trafikk/kommunene)

MÅL 3.1

Trafikksikkerhet og trafikantrettet arbeid synliggjøres og vektlegges

Trygg Trafikk setter trafikksikkerhet på dagsordenen. Vi er synlige og offensive i samfunnsdebatten og i mediebildet. Vi er opptatt av bredden i trafikksikkerhetsarbeidet, men retter oppmerksomheten spesielt mot de trafikantrettede tiltakene. Vi påpeker hva ny teknologi, sikre og godt vedlikeholdte veier betyr for trafikksikkerheten.

Trygg Trafikk i Nordland har vært aktiv i media for å synliggjøre viktigheten av trafikksikkerhet. I 2022 har det spesielt handlet om økningen i trafikkulykker med dødelig utfall i forhold til året før. Vi har satt oppmerksomhet og trafikantens ansvar i fokus. I tillegg har vi uttalt oss om refleksbruk, fart, ruskjøring og det å ta de trygge valgene på veien.

Vi har i tillegg informert politiske partier om hvordan de kan vektlegge trafikksikkerhet i deres nye valgprogram, særlig med vekt på nullvisjonen.

Trygg Trafikk i Nordland har også vært aktive med å godkjenne, regodkjenne og regodkjenne for andre gang trafikksikre kommuner. Dette skaper alltid presseoppslag, og vi ser at befolkningen i kommunene ofte blir ekstra oppmerksomme på kommunenes trafikksikkerhetsarbeid – på godt og vondt. Vi anser at kommunene dermed får en

flott mulighet til å vise frem sin strategiske og planmessige tilnærming til trafikksikkerhet, gjennom arbeidet de har utført for å bli trafikksikker kommune.

Godkjent fylke i 2022:

- Nordland fylkeskommune

Godkjente kommuner i 2022:

- Alstahaug
- Brønnøy
- Grane
- Hattfjelldal
- Narvik
- Rana
- Sørfold
- Vågan

Regodkjente kommuner i 2022:

- Bindal
- Bodø
- Bø i Vesterålen
- Evenes
- Lødingen
- Meløy
- Sortland
- Sømna
- Vefsn

MÅL 3.2**Myndighetene prioriterer trafikksikkerhet i relevante planer**

Trygg Trafikk er en pådriver for at myndighetene prioriterer trafikksikkerhet i alle relevante prosesser og planer. Vi initierer og følger opp arbeidet med Trafikksikker kommune og Trafikksikker fylkeskommune. Vi bidrar til tverrfaglighet i kommunale og regionale planer og at disse henger godt sammen med nasjonale mål.

Trygg Trafikk i Nordland har oversikt over hvilke kommuner som har gyldige trafikksikkerhetsplaner, og hvilke som mangler dette. Vi støtter kommuner som mangler planer, med rådgivning og tilgang til en mal for trafikksikkerhetsplan. Vi opplyser også om muligheten til å bli trafikksikker kommune, som er vårt viktigste tiltak for å sikre at kommunene jobber systematisk med trafikksikkerhet i alle sektorer. Trafikksikker kommune er vårt viktigste tiltak for å sikre at nasjonale mål blir oversatt til kommunale tiltak for trafikksikkerhet. 31. desember 2022 hadde vi 27 godkjente trafikksikre kommuner i fylket.

I januar ble Nordland fylkeskommune trafikksikker fylkeskommune. Gjennom arbeidet med denne godkjenningen

har fylket sett på egne rutiner i alle sine sektorer for å sikre et systematisk arbeid for å holde befolkningen i Nordland tryggest mulig i trafikken.

Trygg Trafikk har kommet med innspill til regional transportplan for å legge mer vekt på forebyggende trafikksikkerhetstiltak, i første rekke opplæring og holdnings- og atferdsendrende tiltak. Vi har også gitt innspill til kommunale trafikksikkerhetsplaner og høringer, for eksempel planer for innføring av utleie av elsparesykler.

MÅL 3.3**Aktørene i trafikksikkerhetsarbeidet har gode møteplasser og nettverk**

Trygg Trafikk skaper møteplasser og nettverk. Vi bidrar til kunnskapsformidling og bedre samordning av trafikksikkerhetsarbeidet.

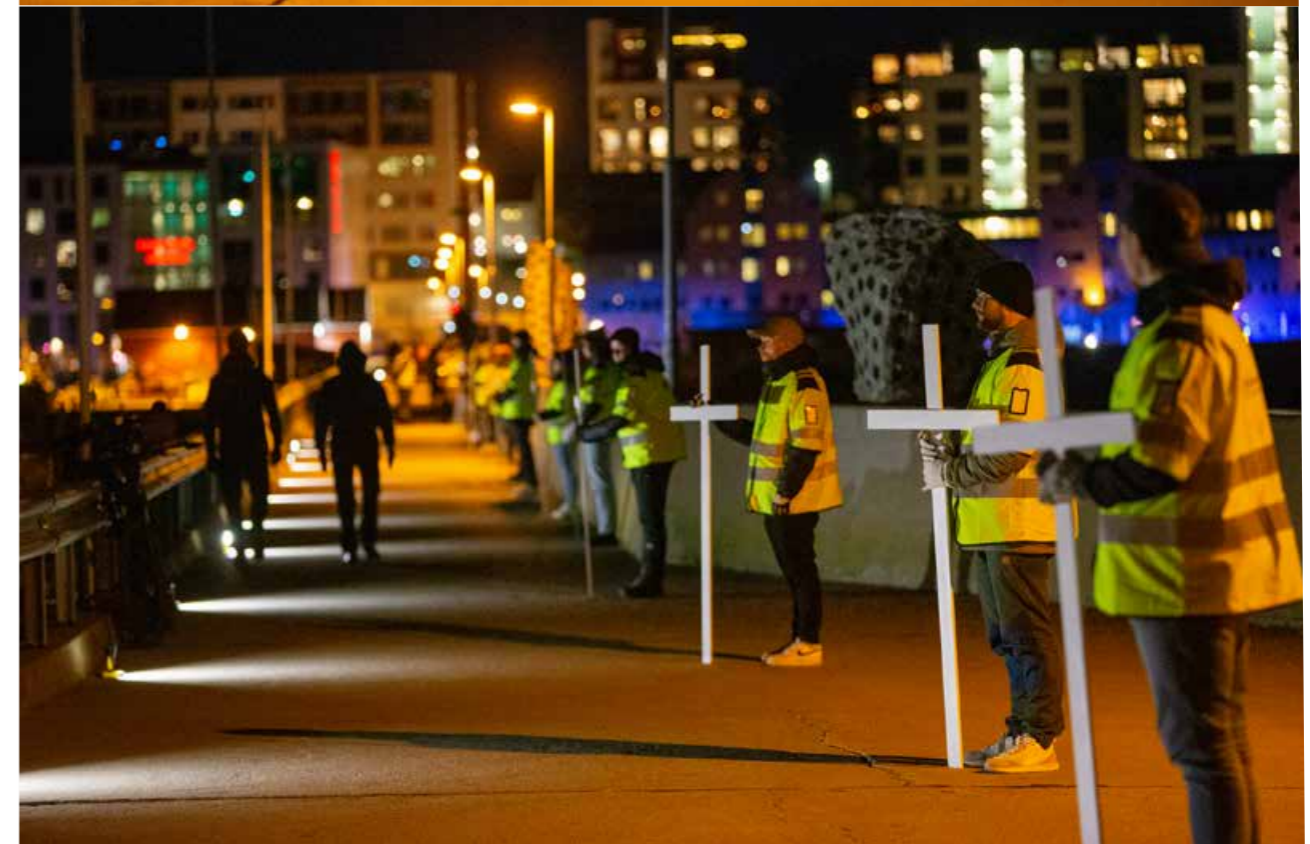
Vi anser at å følge opp kommunene også etter at de har fått godkjenningstempletet trafikksikker kommune, er essensielt for at de skal sette det i fokus over tid. I november samlet vi derfor våre kontaktpersoner i kommunene til samling i Bodø, der vi gikk igjennom malen for trafikksikkerhetsplan, og der kommunene delte gode eksempler og diskuterte utfordringer.

En annen viktig møteplass for aktørene i trafikksikkerhetsarbeidet er verdens minnedag for trafikkofer, som arrangeres tredje søndag i november hvert år. Her samles alle de største aktørene innen trafikksikkerhetsarbeidet for å minnes dem som vi har mistet siden sist, og for å tenne lys for alle dem som er blitt hardt skadd i trafikken. Her samles også representanter for dem som jobber forebyggende med trafikksikkerhet, og de som rykker ut i etterkant av en

ulykke. Denne arenaen er blitt en viktig og fin samlingsplass, der konturene av samfunnseffekten av trafikkuulykker kan skimtes. I 2022 fikk Trygg Trafikk i Nordland produsert en film om dem som blir igjen når noen går bort i trafikken. Filmen kunne deles av kommuner, fylkeskommunen og andre samarbeidspartnere, og i filmen oppfordres det til å tenne lys – sånn at alle kan delta i markeringen, uansett hvor de måtte befinne seg.

Trygg Trafikk i Nordland har også invitert relevante interessenter til å delta på våre fagmøter og den nasjonale trafikksikkerhetskonferansen.

Trygg Trafikk er konsulterende medlem i Nordland fylkes trafikksikkerhetsutvalg og har jevnlig orienteringer om aktuelle saker.

▲ Verdens minnedag for trafikkofer ble markert på moloen i Bodø. (Foto: Thor-Wiggo Skille / Nordland fylkeskommune)

Økonomi og finansiering

Trygg Trafikk utarbeider ett felles årsregnskap for hele organisasjonen. Dette inkluderer Trygg Trafikks totale inntekter og kostnader i 11 fylker samt i den sentrale organisasjonen. Årsregnskapet revideres av BDO AS og godkjennes av Trygg Trafikks styre og landsmøte.

Trygg Trafikks regionleder i Nordland lønnes av Trygg Trafikk sentralt. Rådgiver Marianne S. Bakos lønnes

gjennom tilskudd fra fylkeskommunen samt Trygg Trafikk Nordlands midler. I regnskapet til Nordland ligger midlene fra Nordland fylkeskommune som dekker tiltak i fylket, reiser og kontorhold.

Midlene kan i hovedsak overføres til 2023, med unntak av tilskuddet til trafikksikker kommune. Disse restmidlene, kr 40 053, tilbakebetales i 2023.

Aktiviteter	Overført fra 2021	Inntekter 2022	Kostnader 2022	Saldo 2022 overføres til 2023
01 - Trygge og sikre barn	216 556	75 000	214 643	76 912
02 - Trafikksikker ungdomstid	154 894	75 000	5 584	224 310
03 - Sikkerhet for fotgjengere og syklister	- 29 744	125 000	180 421	- 85 165
04 - Systematisk trafikksikkerhetsarbeid	319 355	50 000	19 960	349 394
05 - Bedre trafikksikkerhet og trafikksikker adferd	101 659	75 000	104 946	71 713
15 - Kontorhjelp	1 115 897	-	648 012	467 885
24 - Trafikksikre kommuner	-	800 000	759 947	40 053
91 - SD - Tilskudd lokale trafikksikkerhetstiltak	69 101	-		69 101
97 - SD - Lokale trafikksikkerhetstiltak	125 000	-	125 000	-
99 - Reise, kontor og administrasjon	84 809	220 000	197 467	107 342
TOTALT	2 157 526	1 420 000	2 255 979	1 321 546

Fremtidige behov og muligheter

Trygg Trafikk i Nordland vil også i 2023 ha Trafikksikker kommune som et viktig satsingsområde. Gjennom Trafikksikker kommune når vi svært mange nordlendinger – gjennom skole, barnehage og ansatte i kommunene. I tillegg vil vi jobbe videre med å påvirke barn og unge til å lære å ta de trygge valgene i trafikken. Trygg Trafikk i Nordland har et godt samarbeid med Nordland fylkeskommune, MIND-senteret, politi og andre aktører innen trafikksikkerhet i regionen. Dette arbeidet skal vi fortsette å utvikle.

I 2023 er vi to personer som jobber i Trygg Trafikk i fylket. Skal vi opprettholde trafikksikkerhetsarbeidet på samme nivå i fremtiden, er det nødvendig at vi beholder begge ressursene. Vi ser at det kan bli utfordringer med å få økonomisk dekning for begge ansatte fra 2024, og vi er bekymret for at vi da ikke vil kunne følge opp alle områdene innenfor trafikksikkerhet på samme måte som nå.

Egne notater

Norge er fremdeles verdens mest trafikksikre land. Det norske trafikksikkerhetsarbeidet fungerer, og verden ser til den norske samarbeidsmodellen for inspirasjon.

Det har vi all grunn til å være stolte av, men vi kan ikke senke skuldrene og la trafikksikkerhet bli en salderingspost.

De politiske målene frem mot 2030 er ambisiøse og vil kreve forsterket innsats og modige valg. Trygg Trafikk vil fortsatt være en pådriver for å sikre at trafikksikkerhet gis prioritet.

Jan Johansen
direktør i Trygg Trafikk

TRYGG TRAFIKK NORDLAND
Prinsens gate 100
8005 Bodø

Tlf.: 45 02 44 05
vassbotn@tryggtrafikk.no

TRYGG TRAFIKK
Tullins gate 2
Postboks 277 Sentrum
0103 Oslo

Tlf.: 22 40 40 40
hovedkontor@tryggtrafikk.no
www.tryggtrafikk.no